

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 28 (730)

2015 m. spalio 31 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

„AUKSINĖS KRIVŪLĖS“ RITERIAI apie savybes, stiprinančias savivaldą

Trims Lietuvos savivaldai ypač nusipelnusiems asmenims tradiciškai
įteikti „Aukšinės krivulės“ riterio apdovanojimai

19 p.

„Aukšinės krivulės“ riterių regalias įteiktos (iš kairės) Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentui, Druskininkų savivaldybės merui Ričardui Malinauskui, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininko pavaduotojai Mildai Petrauskienei, Rietavo savivaldybės merui Antanui Černeckiui

Romo Gurklio nuotr.

Geriausioms Lietuvos savivaldybėms įteiktos „Aukšinės krivulės“

Šiuo apdovanojimu įvertinta 16 savivaldybių _____ 4–7 p.

Ignalina pirmoji baigė modernizuoti viešuosius pastatus

Rajono mero Henriko Šiaudinio, Europos Parlamento nario Bronio Ropės ir kultūros mecenato Ramūno Karbauskio mintys apie modernizavimą _____ 8–9 p.

„Skuodo rajone verta investuoti“

Pokalbis su rajono meru Petru Pušinsku _____ 12–13 p.

Geriausioms Lietuvos savivaldybėms įteiktos

KAROLINA BALTMISKĖ

„AUKŠINĖS KRIVULĖS“

Švenčiant Lietuvos vietos savivaldos dieną jau dešimtą kartą pagerbta 16 labiausiai įvairiose srityse nusipelnusių Lietuvos savivaldybių. Šiomet iškilminga „Auksinių krivulių 2015“ apdovanojimų įteikimo ceremonija vyko spalio 23 d. Vilniuje, kongresų ir parodų centre „Litexpo“.

Pradėdamas apdovanojimų ceremoniją Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas, Druskininkų meras Ričardas Malinauskas pabrėžė, kad savivaldybės ne sykį įrodė, jog jos sugeba sėkmingai susitvarkyti net su tais uždaviniais, kurie sunkiai pasiduoda centrinei valdžiai.

Šventės proga vaizdo įrašų savivaldybininkus pasveikino šalies Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Ji pažymėjo savivaldos svarbą kuriant valstybę, nes stipri savivalda – stiprios valstybės

pagrindas. Taip pat palinkėjo sėkmės pirmą kartą tiesiogiai išrinktiems savivaldybių merams.

„Džiugu, kad tapo tradicija pagerbti pačius darbščiausius ir kūrybingiausius, – kalbėjo apdovanojimo ceremonijoje dalyvaujantis Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius. – „Aukštinė krivulė“ – valdžios ženklas arba kreiva lazda, kuria pasiramsčiuojant galima pasiekti sėkmę sprendžiant išskylančias problemas.“

Perskaityti Seimo Pirmininkės Loretos Graužinienės, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininko Valentino Bukausko sveikinimai. „Bendruomeniškumas peržengia siaurus vieno žmogaus interesus ir apima visos bendruomenės ryšius. Ryšius, grindžiamus laisva valia, atsakomybe, ištikimybe, pasitikėjimu, tęstinumu, bendradarbiavimu, socialinės gerovės kūrimu savo krašte, – teigė Seimo Pirmininkė perduotame sveikinime. – Nuoširdžiai tikiu, kad krivulė vieno žmogaus rankose, be visos bendruomenės sutelktumo ir vienybės, tėra paprasčiausia lazda. Net jeigu ji ir aukštinė.“

Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) organizuojamo renginio metu 14 ministerijų vadovai ir jų atstovai paskelbė savo „Aukštinės krivulės“ laureatą – labiausiai tam tikroje srityje pasižymėjusią savivaldybę ir įteikė apdovanojimą. Apdovanojimus savivaldybėms taip pat įteikė Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje ir Lietuvos verslo konfederacijos vadovai.

Apdovanojimus pelnė šios savivaldybės:

UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖ –

„Už progresyvų požiūrį į kraštovaizdžio formavimą, viešųjų erdvių želdinių tvarkymą ir rekreacijos priemonių įgyvendinimą“ (Aplinkos ministerija).

„Tai miestas, kurį galima pereiti iš vieno galo į kitą per žaliąsias erdves, kuris turi fantastišką kraštovaizdžio architektę, puikią komandą ir puikų merą“, – įteikdamas uteniškiams „Aukšinę krivulę“ sakė aplinkos viceministras Linas Jonauskas. Apdovanojimą atsiėmęs Utenos rajono meras Alvydas Katinas pažymėjo, kad tai ketvirtoji Utenos rajono savivaldybės „Aukšinę krivulę“. „Linkiu visoms savivaldybėms pasiramsčiuojant Aukšinėmis krivulėmis žengti į priekį“, – palinkėjo meras.

Utenos delegacija su meru Alvydu Katinu (trečias iš dešinės) ir Seimo nare Milda Petrauskiene

BIRŠTONO SAVIVALDYBĖ –

„Už teisingas permainas šilumos ūkyje“ (Energetikos ministerija).

„Sakoma, kad viskas gamina energiją. Birštonas nuosekliu ir kryptingu darbu įrodė, kad šis posakis teisingas“, – sveikindama laureatus sakė Energetikos ministerijos kanclerė Indrė Černiuk. „Tikrai nesitikiu, kad mūsų darbas sulauks tokio įvertinimo, bet nuoširdžiai dirbome visi, ir šiandien mūsų mieste šilumos kaina yra viena mažiausių Lietuvoje“, – atsiimdama apdovanojimą teigė Birštono merė Nijolė Dirginčienė (**nuotr. centre**).

NERINGOS SAVIVALDYBĖ –

„Už atvirumą ir pastangas ES investicijų projektus vykdyti skaidriai“ (Finansų ministerija).

„Pirmiausia noriu padėkoti Lietuvos savivaldybių asociacijai, skatinančiai savivaldybes būti atviras visuomenei, įsitraukti į skaidrumo iniciatyvas“, – teikdamas apdovanojimą pabrėžė finansų viceministras Aloyzas Vitkauskas. (Neringos savivaldybė išskilmėse nedalyvavo.)

AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖ –

„Savivaldybė, iš kurios 2015 m. daugiausia savanoriškai atėjo karo prievolininkų atlikti nuolatinę privalomą pradinę karo tarnybą, skaičiuojant procentais nuo savivaldybės gyventojų skaičiaus“ (Krašto apsaugos ministerija).

Atsiimdamas iš krašto apsaugos viceministro Antano Valio „Aukšinę krivulę“ Akmenės rajono meras Vitalijus Mitrofanovas pirmiausia dėkojo savo rajono žmonėms, ypač jaunimui.

Akmenės rajono meras Vitalijus Mitrofanovas (pirmas kairėje) su premjeru Algirdu Butkevičiumi ir Krašto apsaugos ministerijos atstovu

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ –

„Savivaldybė – kultūros puoselėtoja“ (Kultūros ministerija).

„Nuo savivaldos priklauso, kiek mes augame, kiek mes rūpinamės tauta, dėl kurios sukurta Lietuvos valstybė“, – kalbėjo kultūros ministras Šarūnas Birutis. „Mes to tikėjomės ir laukėme jau dešimt metų“, – atsiimdamas pirmąją šiam rajonui įteikiamą „Aukšinę krivulę“ sakė rajono meras Antanas Bezaras (**nuotr. kairėje**).

UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖ –

*„Už bendruomeninių socialinių paslaugų plėtrą“
(Socialinės apsaugos ir darbo ministerija).*

„Visai Ukmergės rajono savivaldybei, jos vadovams, tarybai dėkoju už tai, kad jūs dideliais žingsniais einate į socialinės politikos dirvonus. Jūs priimate sprendimus kartu su ministerija, kuri turi labai didelių iššūkių“, – sakė socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta Pabedinskienė, „Aukšinę krivulę“ įteikdama Ukmergės rajono merui Rolandui Janickui (**nuotr. ketvirtas iš kairės**). Tai jau trečioji Ukmergės rajono savivaldybės pelnyta „Aukšinė krivulė“.

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ –

*„Už didžiausią pažangą gerinant eismo saugą“
(Susisiekimo ministerija).*

„Labai malonu, kad Zarasai nusipelnė krivulės, kuri verčia pagalvoti, kad mūsų mieste saugiausia pailsėti. Visada atvažiuokite į Zarasus“, – atsiimdamas iš ministerijos atstovo apdovanojimą kvietė rajono meras Nikolajus Gusevas (**nuotr. trečias iš dešinės**) ir pažymėjo, kad tai ketvirta rajono savivaldybės pelnyta krivulė.

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖ –

*„Už visuomenės sveikatos idėjų skatinimą ir sklaidą“
(Sveikatos apsaugos ministerija).*

„Aukšinę krivulę“ Kelmės rajono merui Vaclovui Andriuliui (**nuotr. antras iš kairės**) įteikė Sveikatos apsaugos ministerijos kancleris Gedeminas Aleksionis. „Dėkoju ministerijai už mūsų darbo įvertinimą, Savivaldybių asociacijai už pritarimą skirti mums šį apdovanojimą, o labiausiai dėkoju Kelmės rajono specialistams, kurie rūpinasi rajono žmonėmis ne tik tada, kai jie suserga, bet ir kad jie nesirgtų“, – kalbėjo meras. Tai jau trečioji Kelmės rajono „Aukšinė krivulė“.

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖ –

„Už tikslingą ir veiksmingą švietimui skirtų finansinių išteklių naudojimą“ (Švietimo ir mokslo ministerija).

Panevėžio miesto tarybos narei Birutei Valkiūnienei (**nuotr.**) „Aukšinę krivulę“ įteikė Švietimo ir mokslo ministerijos kancleris Tomas Daukantas.

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖ –

„Už probacijos plėtojimą savivaldoje“ (Teisingumo ministerija).

Marijampolės savivaldybės delegacija

„Dar senovės romėnų filosofas Seneka yra pasakęs, kad padariusį klaidą geriau sugrąžinti į tikrąjį kelią, negu iš jo išstumti. Esu dėkingas visoms savivaldybėms, kurios išėjusiems iš įkalinimo vietos padeda integruotis į visuomenę, padeda surasti darbą, spręsti šioms žmonėms išskylančias problemas socialinėje srityje“, – teigė teisingumo ministras Juozas Bernatonis, krivulę įteikdamas daugiausia pasiekusiai Marijampolės savivaldybei.

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖ –

„Sparčiausio verslo augimo savivaldybė“ (Ūkio ministerija).

Ūkio viceministrė Rasa Noreikienė pabrėžė, kad labai svarbus spartus verslo augimas, nes sukuriama daugiau darbo vietų, pilnėja šalies biudžetas. „Savivaldybę rinkome pasitelkę ministerijos analitikus, įvertindami pasiekimus. Kauno rajono savivaldybėje 16 proc. padaugėjo darbuotojų, 1,5 proc. padaugėjo gyventojų, 10 proc. padidėjo darbo užmokestis“, – pristatydama laureatą ir įteikdama krivulę Kauno rajono savivaldybės mero pavaduotojui Kęstučiui Povilaičiui (**nuotr. ketvirtas iš dešinės**) kalbėjo viceministrė.

RIETAVO SAVIVALDYBĖ –

„Už viešosios diplomatijos puoselėjimą“
(Užsienio reikalų ministerija).

Už visą ciklą įspūdingų renginių, skirtų Mykolo Kleopo Oginskio jubiliejui, iš viceministro Andriaus Krivo rankų pasiimdamas krivulę Rietavo meras Antanas Černeckis pažymėjo, kad savivaldybė jau daug metų draugauja su įvairiomis šalimis. „Ne išimtis ir Mykolo Kleopo Oginskio jubiliejiniai metai, – sakė A. Černeckis (**nuotr. centre**). – Dėkoju už pastebėjimą ir dėkoju Rietavo savivaldybės žmonėms, kurie dirbo sunkų darbą.“

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖ –

„Už efektyvų teritorinį bendradarbiavimą su kaimyninių valstybių regionais“ (Vidaus reikalų ministerija).

Vidaus reikalų ministerija įsteigtą krivulę vicemerui Rimantui Antanui Mikalkėnui (**nuotr.**) įteikęs viceministras Julius Morkūnas sakė, kad ministerija mato, kokią naštą prisiima savivaldybės bendradarbiaudamos su kaimyninių valstybių regionais. „Palangoje stengiamės statyti daug naujų objektų, kurie leistų pajvairinti užimtumą ne tik palangiškiams, bet ir į mūsų kurortą atvykstantiems svečiams. Drauge su kitomis valstybėmis rengiame įvairius projektus. Vienas tokių projektų – naujo sporto komplekso įrengimas. Tai skatina sportuoti ne tik vietinius gyventojus, bet padeda sulaukti ir atvykstančių treniruotis komandų iš kaimyninių šalių“, – kurorto darbus trumpai pristatė vicemerą.

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖ –

„Už ūkininkų produkcijos vartojimo skatinimą vaikų ugdymo įstaigose“ (Žemės ūkio ministerija).

„Lietuvos savivaldybių asociacija tikriausiai yra vienintelė nešakinė asociacija ir sujungia visų ūkio šakų, viso viešojo sektoriaus atstovus, nes visos savivaldybės – tai yra valstybė. Vyriausybė, ministerijos savo politiką įgyvendina būtent savivaldybėse. Jūsų darbu, jūsų kūryba, pasiekimais auga mūsų kraštas, – dėkojo žemės ūkio ministrė Virgijūna Baltraitienė, pabrėždama, kad Šilutės rajono savivaldybė aktyviai įsitraukė į Žemės ūkio ministerijos inicijuotą akciją „AuGinkime savo kraštą“. Atsiimdamas „Auksinę krivulę“ rajono meras Vytautas Laurinaitis (**nuotr. ketvirtas iš dešinės**) dėkojo, kad savivaldybės pastangos skatinant verslininkus pirkti krašto produkciją buvo pastebėtos ir įvertintos.“

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖ –

„Stipri bendruomenė – stipri Europa“ (Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje) ir „Už investicinės aplinkos gerinimą“

(Lietuvos verslo konfederacija).

„Auksinę krivulę“ už investicinės aplinkos gerinimą įteikė Lietuvos verslo konfederacijos vadovas Algimantas Akstinas, o už bendruomeniškumo skatinimą – Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovė Natalija Kazlauskienė. „Darome viską, kad Tauragės rajone įsikurtų darbo vietas kuriantis verslas. Džiugu, kai tai pastebi ir įvertina pirmiausia Tauragės žmonės. Malonu, kad permainas mato ir įvertina verslo atstovai visoje Lietuvoje. Tęsiu pradėtus darbus, kad Tauragė būtų patrauklus miestas darbo vietas kuriantiems investuotojams, o augantį gyvenimo lygį rajone pajustų kiekvienas Tauragės gyventojas, – teigė meras Sigitas Mičiulis (**nuotr. trečias iš kairės**). – Žaviuosi mūsų krašto žmonių darbštumu, nuoširdumu, entuziazmu ir optimizmu. Rėmiau ir remsiu Tauragės žmonių ir bendruomenių iniciatyvas kurti kūrybingą, stiprią Tauragę. Leiskime galimybių didinti finansavimą bendruomenių projektams ir sieksime kuo labiau įtraukti visuomenę priimančiais sprendimais savivaldybėje.“

Romo Gurklio nuotraukos

Šventės pabaigą vainikavo didžiulis tortas

IGNALINA PIRMOJI BAIGĖ MODERNIZUOTI VIEŠUOSIUS PASTATUS

„Kai Lietuva planuoja iki 2020 metų atnaujinti viešuosius pastatus, Ignalinos rajonas šį rudenį sėkmingai įgyvendino viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo projektus. Taigi mūsų rajone jau modernizuoti visi viešieji pastatai“, – sakė Ignalinos rajono meras HENRIKAS ŠIAUDINIS.

ENERGINIS EFEKTYVUMAS – PADVIGUBĖJO

Ignalinos rajone, investavus 10 mln. eurų, atnaujinta 40 viešųjų pastatų. Dalį jų spalio 16 d. apžiūrėjo į projektų pristatymą atvykę svečiai iš Centrinės projektų valdymo ir Būsto energijos taupymo agentūrų, Lietuvos savivaldybių asociacijos, kelių statybos organizacijų vadovai, politikai. Vaikštinėdami po Ignaliną jie pamatė Kultūros ir sporto centro, Miko Petrausko muzikos mokyklos, muziejaus, Česlovo Kudabos progimnazijos, Moksleivių namų, mokinių bendrabučio, Vidiškių gimnazijos atnaujintus pastatus. Pasak mero, tikimasi, kad dabar šilumos poreikis sumažės 45 proc. ir daugiau, o darbo sąlygos juose bus daug geresnės.

Kaip sakė meras, šiais metais didžiąja dalimi (85) bus baigtas ir daugiabučių namų atnaujinimas, kelių namų nebus suspėta atnaujinti dėl statybos firmų aplaidumo. Šie darbai nusikels į kitus metus. Rajono mero manymu, Vyriausybei vertėtų paieškoti būdų, kaip apsaugoti nuo nepajėgių užsakymus vykdyti įmonių, kurios, pasiūliusios žemiausią kainą, ne taip retai laimi viešųjų pirkimų konkursus.

NIEKAS PINIGAIS NESIŠVAISTĖ

Nors neretai galima išgirsti teiginį, girdi, bėpigu Ignalinai, kai nuo atominės elektrinės uždarymo nemažai pinigų nubyrėjo, projektų pristatyme dalyvavęs ilgametis Ignalinos rajono meras europarlamentaras Bronis Ropė patikina, kad rajonui niekas nedavė išskirtinės teisės į pinigus jokiose programose. „Mes patys įrodėme, kad mūsų projektai labai perspektyvūs ir verti paramos. Kai buvo numatyta skirti 1 proc. atominės elektrinės uždarymo lėšų regiono socialinėms problemoms spręsti, Visagino, Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybės įgijo vienodą teisę teikti projektus ir gauti paramą jiems įgyvendinti“, – apžiūrinę jant atnaujintus pastatus „Savivaldybių žinioms“ sakė B. Ropė.

Pasak pašnekovo, nebuvo paprasta tuometinei Energetikos minis-

terijai, ministruui Arvydui Sekmokuji įrodyti, kad svarbu ne tik energijos gamyba, bet ir vartojimas. „Labai džiugu, kad mus palaikė Centrinės projektų valdymo agentūros Ignalinos skyrius, – pabrėžė pašnekovas. – Juk kuo mažiau vartosime energijos, tuo mažiau teršime gamtą, tuo mažiau problemų turėsime mes ir mūsų vaikai ateityje.“

NAUDINGIAUSIA INVESTICIJA

„Aš nežinau kitos investicijos, kuri duotų didesnę naudą, negu investavimas į pastatų modernizavimą, – sakė projektų pristatyme dalyvavęs Šiaulių rajono tarybos narys, kultūros mecenatas Ramūnas Karbauskis. – Tačiau ne visos savivaldybės tai suvokia. Jei Naisiai yra kultūros stebuklas, Ignalina – viešojo sektoriaus ir savivaldos stebuklas. Šis rajonas prašoko laiką. Ir jei kiekvienas šalies gyventojas apsilankytų Ignalinoje, manau, kai kurioms savivaldybėms būtų labai sunku žmonėms paaiškinti, kodėl Ignalinoje yra kitaip. Politinė valia čia buvo nukreipta į tai, kas svarbiausia gyventojams, ko nėra daugelyje kitų savivaldybių, kur politinė valia išblaškoma tarp partijų ginčų.“

R. Karbauskis, pasidžiaugęs, kad Ignalina tapo labai patraukliu gyventi miestu, pajuokauja, kad Naisiai Ignalinai galėtų padovanoti kultūrinę gyvenimo kokybę, o Ignalina Naisiams – atnaujinimo kokybę, ir apgailėstauja, kad Šiaulių rajone naujai išrinktai tarybai atnaujinant viešuosius pastatus tenka vyti nuvažiuojantį traukinį. Kultūros įstaigų pastatai, pasak politiko, šiame rajone mieliau buvo uždaromi negu atnaujinami. „Dabar aktyviai kimbame į anksčiau padarytų klaidų taisymą. Mūsų rajone atnaujinti vieni kaimo kultūros namai ir šiuo metu baigiami modernizuoti Kuršėnų kultūros namai. Ir liūdniausia, kad galimybės sutvarkyti kultūros įstaigas jau gali būti praleistos, nes laiku nesuvokta, kad pati veiksmingiausia savivaldybių investicija yra į pastatų atnaujinimą, nes paskui tai padeda sutaupyti labai daug lėšų“, – su „Savivaldybių žiniomis“ mintimis dalijosi R. Karbauskis.

LAIMI AKTYVESNI

„Žinoma, gerai, kad Ignalina atnaujinu visus viešuosius pastatus, bet nereikėtų sustoti, – naujiems darbams ignaliničius kvietė europarlamentaras B. Ropė. – Šiandien atsiveria naujos galimybės. Galima gaminti elektros energiją, automobilines dujas, ir tų darbų reikėtų

imtis. Pirmiesiems lengviau gauti ir finansavimą. Ignalina gali tapti ne energijos importuotoja, bet energijos eksportuotoja. Tokių pavyzdžių Europoje yra. Tai paskatintų ir turizmo plėtrą. Manau, atsirastų nemažai norinčių pamatyti, kaip iš pjuvenų gaminamos automobilinės dujos.“

Kaip teigė B. Ropė, ES vis daugiau dėmesio skiria atsinaujinantiems energijos šaltiniams. Kad ir vienas paskutinių Europos Parlamento sprendimų įvesti apribojimus katilams nuo 1 iki 50 megavatų galingumo. „Artimiausiu metu šiuos apribojimus pajus katilinės, kūrenamos iškastiniu kuru. Po metų joms bus reikalingos nemenkos investicijos, kad būtų įgyvendinti nauji reikalavimai. Toms katilinėms, kurios kūrenamos atsinaujinančiu kuru, leista pasirengti iki 2030 metų“, – naujienomis dalijosi europarlamentaras.

Ignalina buvo pirmoji, perėjusi prie biokuru kūrenamos katilinės.

PLANUOSE – KURORTAS

„Mūsų pagrindinis siekis – tapti kurortu. Dabar esame kurortinė vietovė. Kai ką jau esame pasidarę. Ligoninėje, buvusiam chirurgijos skyriuje, įrengėme Reabilitacijos centrą. Kadangi turime mineralinį vandenį ir naudojame jį žmonėms gydyti, tiek mūsų, tiek aplinkinių rajonų gyventojai, ypač Švenčionių, mielai naudojami šio centro paslaugomis. Kita labai svarbi kurortui įsteigti sąlyga – tinkama infrastruktūra. Jau dabar turime poilsiautojus kur apgyvendinti ir pamaitinti, o verslas pasirengęs šias paslaugas plėsti, – apie planuojamas perspektyvas kalbėjo Ignalinos rajono meras H. Šiaudinis. – Mes turime labai daug gražios gamtos, ežerų, puikiai sutvarkytą miestą ir manome, kad pasirinkimas atstogauti Ignalinoje tikrai geras ir teisingas. Tikimės, kad greitai laiku atsiras ir naujų objektų, reikalingų sanatoriniam gydymui.“

REGIONŲ PLĖTROS PERSPEKTYVOS

Nors rengiantis 2014–2020 m. ES paramos finansiniam laikotarpiui buvo tvirtinama, kad regionams bus skiriama daugiau lėšų, pastaruoju metu vis labiau ryškėja skirtumas tarp pažadų ir realių sprendimų. Pasak H. Šiaudinio, ryškėja atvirškščias vaizdas: didieji pinigai nueina į didžiuosius miestus, o regionai gauna mažiau negu tikėjosi. „Dalyje programų nurodytas reikalingas gyventojų skaičius. Pavyzdžiui, dalyvauti lietaus kanalizacijos ir judumo programose gali tik miestai, kuriuose gyvena ne mažiau kaip 20–25 tūkst. žmonių. Kuo kalti Molėtai ar Ignalina, kad čia gyvena mažiau žmonių? Negi šių miestų gyventojams nereikalinga lietaus kanalizacija, nereikia jiems važiuoti autobusais? Tačiau šie miestai net negali pretenduoti į tą paramą, – svarstė Ignalinos rajono meras. – Kol kas dar nesame subrendę regioninei politikai.“

Pokyčius regioninėje politikoje skubina pasinaudojimo ES parama galimybės po 2020 metų. „Jei Lietuva ES paramos programose dalyvaus kaip vienas regionas, gausime apie 2,7 mlrd. eurų mažiau negu dabar, nes Lietuvos bendrasis vidaus produktas vienam gyventojui viršys 75 proc. ES vidurkio“, – pažymėjo B. Ropė. Išėitis – suskirstyti Lietuvą į 3–4 regionus ir atskiru regionu išskirti Vilnių.

„Gal Lietuvoje ir gali būti keturi regionai, bet svarbu, kuriam regionui priskirs Ignalinos rajoną. Nemanau, kad būtų gerai, jei mus priskirtų Panevėžio regionui, kaip buvo siūloma pirminiame variante. Mums arčiau yra Vilnius, o Panevėžys atsiranda lyg ir nuošaly. Visų reikalų Panevėžyje nesutvarkysi. Dalį jų teks ir toliau tvarkyti Vilniuje, toks važinėjimas pareikalaus didesnių ir laiko, ir lėšų išteklių“, – mintimis apie artėjančius pokyčius dalijosi Ignalinos rajono meras H. Šiaudinis.

Ignalinos rajono meras Henrikas Šiaudinis (kairėje) pristato sėkmingai baigtą viešųjų pastatų modernizavimą

Prie atnaujintos Muzikos mokyklos svečius pasitiko moksleivių pučiamųjų orkestras

Vidiškiškes puošia atnaujintas gimnazijos pastatas

Šiaulių rajono tarybos narys Ramūnas Karbauskis įteikdamas gandrą juokavo, kad išgražėjusiame Ignalinos rajone jis labai reikalingas

PETRAS PUŠINSKAS:

„Skuodo rajone verta investuoti“

Skuodo rajono meras
Petras Pušinskas su
žemės ūkio ministre
Virginija Baltraitiene

„Tikiusi, kad per ketverius metus Skuodo rajone pagyvės ekonomika, verslas ir kadencijos pabaigoje galėsiu pasakyti: tai, apie ką galvojau, tampa realybe“ – sako Skuodo rajono meras PETRAS PUŠINSKAS.

Gerbiamas mere, jei neklystu, gimėte ir augote Skuodo rajone ir, neskaičiuojant trumpos pertraukos, kai mokėtės, čia gyvenate ir dirbate. Kuo šis kraštas turtingas ir kuo jis žavus?

Tai ramus, be didelės pramonės, ekologiškai švarus kraštas. Pagal oro taršą mūsų rajonas yra vienas švariausių. Mane jis pirmiausia žavi savo gamta ir šiltais žmonėmis. Augau netoli Mosėdžio, kuris garsus unikaliu akmenų muziejumi. Netoli – Šauklių tundra. Skuodo rajone įdomių objektų, gražių vietų tikrai nemažai. Tik gal dar nemokame to pateikti lankytojams?

Skuodo rajone esantis Apuolės piliakalnis anksčiau už Lietuvą paminėtas.

Taip. Ankstesniais metais Apuolės piliakalnyje vykdavo kasmetinis renginys. Tik šiais metais dėl lešų stygiaus jo nebeorganizavome. Tradiciją esame pasirengę atgaivinti. Pas mane jau buvo atvykę klubų, kurie atkuria tų laikų drabužius, ginkluotę, atstovai. Jau pradėjome galvoti apie kitų metų renginį. Tik iškart pasakiau, kad jis turi būti turiningesnis ir informatyvesnis už anksčiau vykusius. Klubų atstovai tai minčiai pritarė ir iškart pradėjo siūlyti, ką reikėtų padaryti, kad jis padėtų rajonui garsiau nuskambėti ne tik šalies mastu.

Be to, mūsų rajone yra ne tik seniausiai paminėta vietovė, bet ir didžiausias akmuo Lietuvoje. Tai Barstyčių akmuo. Įdomus objektas – Izidoriaus Navidansko parkas. Prieš kelerius metus įkurtas Žemdirbio muziejus. Truikinių šaltinėlis.

Labai gaila, kad nemokame patraukliai pristatyti Simono Daukanto gimtinės. Kas dvejus metus rengiame Simono Daukanto premijos įteikimą. Šiemet, minint

222-ąsias šios asmenybės gimimo metines, bus teikiama tryliktoji premija. Lenkimuose yra Simono Daukanto klėtėlė, bet jos pristatymas šalies gyventojams kiek liūdno. Tikimės, kad Lenkimų daugiafunkcis centras ir jame esanti mokykla imsis tą klėtėlę prižiūrėti, o jai populiarinti sukurs vienokią ar kitokią edukacinę programą.

Manychiau, prie visų objektų priežiūros turėtų prisidėti bendruomenės, mokyklos. Deja, kol kas pasigendu rajono gyventojų aktyvumo ir verslumo.

Gal čia daugiau pasireiškia žemaitiškas atsargumas? Pirma apsidairau, o jau paukui kimbu. Juk Skuodo rajonas turi nemažai stiprių ūkininkų, kas žemaičiams labiau už turizmą pažįstama.

Ūkininkų turime nemažai. Turime ir stambių ūkių. Kituose rajonuose dar galima pamatyti dirvnuojančių laukų, o mūsų rajone tokių žemių kaip ir nėra. Rajone turime porą įmonių, gaminančių pašarus, kuriuos net į Naująją Zelandiją žirgams šerti eksportuoja. Neseniai kalbėjau su šiais verslininkais, jie sakė, kad pagal jų turimus gamybinius ir realizavimo pajėgumus Skuodo rajone jiems trūksta žemės.

Dalyvaudamas tiesioginiuose merų rinkimuose, be abejo, matėte Skuodo rajono viziją. Kokia ji?

Pirmiausia galvojau apie atsigaušančią Skuodo rajoną. Galbūt jame ir neįsikurs stambių pramonės įmonių, bet nedidelių įmonių turėtų atsirasti. Tada rajone turėsime daugiau darbo vietų, kas galbūt pristabdytų emigraciją į užsienį ir didžiuosius miestus.

Įmonėms steigti turime numatę teritoriją. Pigiau negu kitame rajone čia galima įsigyti nekilnojamojo turto. Manau, Skuodo rajonas labai tinkamas IT įmonei. Ekologiškai švari aplinka, labai geros sąlygos darbuotojams dirbti ir gyventi. Tokių pavyzdžių kitose šalyse yra. Juk nebūtinai IT įmonė turi kurtis prie didelio miesto. Tad ieškome būdų, kaip pritraukti investuotojus.

Labiau turėtume panaudoti ir turizmo galimybes. Tai padėtų sukurti daugiau darbo vietų, nes atvykstantiems turistams reikalinga ir nakvynė, ir maitinimas, ir pramogos.

Jau beveik pusmetį vadovaujate rajonui. Kokius darbus link tos vizijos pavyko nuveikti?

Kadangi iki tol politikoje aktyviai nedalyvavau, nebuvau ir rajono tarybos nariu, pradžia buvo kiek sudėtingesnė. Kaip sakoma, reikėjo „įsivažiuoti“. Tai buvo įvairūs susitikimai, padedantys skatinti verslo plėtrą. Ieškodami kelių verslui ir investicijoms pritraukti, bendraujame su „Verslios Lietuvos“ atstovais, ministerijomis.

Buvau pradėjęs ieškoti galimybių Skuode įsteigti laisvąją ekonominę zoną, bet Ūkio ministerijoje paaiškino, kad prie didžiųjų miestų turime laisvų ekonominių zonų, kurių teritorijos tuščios, ir nebereikia kurti naujos. Tad dirbame su konkrečiais verslininkais, bandydami juos įtikinti, kad Skuodo rajone verta investuoti. Gerų pavyzdžių turime. Rajone gan sėkmingai dirba dvi norvegų įmonės. Tikiusi, per kadenciją bent kokias dvi tris įmones pavyks pritraukti į Skuodo rajoną.

Kokias problemas ne tiek rajono, kiek šalies mastu reikėtų kuo skubiau spręsti, kad savivaldybėms būtų lengviau pritraukti verslą, pagerinti žmonėms gyvenimo sąlygas?

Pastebiu, kad mūsų šalyje pradedantys verslininkas yra įstatytas į labai griežtus rėmus. Kontrolė ant kontrolės, mokesčiai nuo pirmos įsisteigimo dienos. Griežti reikalavimai žmones atbaido nuo veiklos. Reikėtų peržiūrėti ir mokestinę sistemą. Juk yra skirtumas, ar verslininkas kuriasi prie didelio miesto, ar atokesniame rajone. O kodėl besikuriantiems atokesniuose rajonuose nepritaikius mokestinės lengvatos? Manau, tai padėtų nukreipti verslą į šiuos regionus. Kiek teko man būti kitose šalyse, pastebėjau, kad ten yra truputį laisviau.

Kaip vertinate regioninę politiką? Ką siūlote keisti?

Labai gerai, kad yra regioninės plėtros tarybos. Jei jų nebūtų, manau, kai kurių projektų rajonų savivaldybėms net nepavyktų įgyvendinti. Esu įsitikinęs, kad labiau nutolę rajonai liktų užmiršti. Tik regioninės plėtros taryboms reikėtų daugiau savarankiškumo. Da-

Skuodo centre pastatytas paminklas miesto kūrėjui Žemaičių seniūnui Jonui Chodkevičiui, kuris 1572 m. Skuodui išrūpino miesto teises

bar labai griežtai lėšos pagal sritis paskirstomos. Tačiau kiekviena savivaldybė mato, kam labiausiai tos lėšos reikalingos ir kaip veiksmingiau jas galima panaudoti. Mano manymu, reikėtų leisti savivaldybėms laisviau disponuoti skiriamomis ES paramos lėšomis.

Šiuo metu Lietuva rengiasi naujam ES paramos laikotarpiui. Ko skuodiškiai iš jo tikisi?

Idejų turime nemažai. Turime ir viešųjų erdvių, ir pastatų, kuriuos reikia sutvarkyti. Turėtume aktyviau pajudėti dėl namų atnaujinimo, nes mūsų rajone šie procesai vyksta kiek pasyviai. Bendraujame su gyventojais, stengiamės jiems išaiškinti, kuo jiems naudingas namų atnaujinimas. Namų modernizavimo privalumus mums padeda išaiškinti ir Aplinkos ministerijos darbuotojai.

Tikiuosi, kad ES parama turės įtakos ir verslo gaivinimui. Ir vėl, gal atokesniems rajonams ES paramą reikėtų teikti kiek lengvesnėmis sąlygomis, kad verslininkas būtų suinteresuotas į tuos regionus ateiti.

Kaip ir pats paminėjote, esate vienas iš nedaugelio šalių merų, kurie anksčiau politikoje aktyviai nedalyvavo. Kaip jaučiatės atsidūręs „šioje galeroje“?

Politikoje nesu visiškai naujokas. Jau daug metų reguliariai dirbdavau rinkimų komisijose. Iš pradžių – apylinkės komisijos nariu, paskui – apylinkės rinkimų komisijos pirmininku. Per pastaruosius dvejus rinkimus buvau apygardos komisijos pirmininku. Taigi mačiau gyventojų požiūrį, lūkesčius. Galiau-

Šventinės akimirkos

siai apsisprendžiau, kad ir man reikia išbandyti save aktyvesnėje politinėje veikloje. Iš pradžių ketinau kandidatuoti tik į tarybos narius, bet paskui kolegos pradėjo skatinti mane dalyvauti tiesioginiuose mero rinkimuose.

Jūsų darbinė patirtis – nuo bitininko iki mero. Kuris etapas Jums pačiam ryškiausias ir kodėl?

Vienas ryškiausių buvo apsisprendimas pereiti į pedagoginį darbą. 15 metų dirbau mokykloje. Taigi švietimo sistemą spėjau neblogai pažinti. O didžiausias iššūkis – dalyvavimas tiesioginiuose mero rinkimuose. Po jų prasidėjo visiškai nauja veikla, bet nesigailiu dėl tokio apsisprendimo. Toks jau mano charakteris: mėgstu priimti iššūkius.

Kalbino BARBORA GAUDUTĖ

IŠVAŽIUOJAMAJAME TARYBOS POSĖDYJE –

ŽIVILĖ MOCKUTĖ

Ukmergės rajono savivaldybės taryba surengė pirmąjį išvažiuojamąjį posėdį. Praėjusios kadencijos tarybos nariams aplankius visas seniūnijas, pasirinktas naujas išvažiuojamųjų posėdžių formatus – teminės išvykos. Šį kartą – dėmesys sveikatos priežiūrai.

Posėdžio dalyviai lankėsi Ukmergės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure. Biuro direktorė Vaida Puodžiūnienė supažindino su įstaigos veikla ir perspektyvomis. Biuras vykdo visuomenės sveikatos stebėseną, analizuoja pokyčius rajone, rūpinasi ligų profilaktika, įgyvendina sveikatos programas, organizuoja sveikatinimo renginius, bendradarbiauja su socialiniais partneriais. Jau visai greitai ukmergiškius susiburti pakvies tradicinė sveiko maisto šventė. Direktorė pažymėjo, kad daug dėmesio skiriama būtent tęstiniais projektams – vaikų vasaros stovykloms, žiemos sveikatos ir sporto šventėms, organizuojamoms mankštoms. Sveikatos ugdyimas – tai dešimtmečiais trunkantis procesas. Tad labai svarbu gyventojų motyvacija užsiimti šiomis veiklomis.

Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė Dainora Širvytė pristatė rajono gyventojų visuomenės sveikatos būklę. Vienas opiausių rodiklių – mirtingumas nuo alkoholio sukeltų priežasčių. Susitikime diskutuota, kaip sumažinti alkoholio vartojimą. Rajono meras Rolandas Janickas siūlė viešuosius renginius ir šventes Ukmergėje organizuoti be alkoholio. Nors buvo pareikšta nuomonė, kad tai padaryti būtų labai sunku, tačiau tarybos nariai pripažino šio klausimo svarbą.

Dainavoje ir Atkočiuose tarybos nariai aplankė bendruomenės sveikatos punktus, Deltuvoje – ambulatoriją. Visas šias įstaigas vienijanti pagrin-

dėmesys sveikatos priežiūrai

dinė problema – gyventojų skaičiaus mažėjimas.

Ukmergės ligoninėje tarybos nariai susitiko su Ukmergės pirminės sveikatos priežiūros centro (PSPC) kolektyvu. Vyriausioji gydytoja Janina Galiauskienė pristatė įstaigos veiklą, finansinius rezultatus. Susirinkusieji diskutavo dėl ambulatorijų ir bendruomenės sveikatos punktų, Greitosios medicinos pagalbos skyriaus darbo organizavimo, Ukmergės PSPC darbo šeštadieniais. Pastarasis klausimas sulaukė daugiausia diskusijų. Ukmergės PSPC darbuotojai nepritarė įstaigos darbui šeštadieniais. Po ilgų ir intensyvių diskusijų klausimas taip ir liko atviras. Šiuo klausimu ir toliau dirbs savivaldybės mero potvarkiu sudaryta darbo grupė, ieškodama geriausio ir visiems priimtino varianto.

Po susitikimo posėdžio dalyviai Ukmergės ligoninėje apžiūrėjo Anestezilogijos-reanimacijos skyriaus, operacinio bloko, Ortopedijos-traumatologijos skyriaus atnaujinamas patalpas, Priėmimo-skubios pagalbos skyrių. Vyriausiasis gydytojas Rimvydas Civilka informavo apie būtiną atnaujinti Vidaus ligų skyrių ir įstaigos informacinių technologijų sistemas.

Susitikus su Ukmergės ligoninės kolektyvu taip pat iškilo Ukmergės PSPC darbo šeštadieniais klausimas. Ligoninės kolektyvas vieningai mano, kad norint pagerinti Priėmimo-skubios pagalbos skyriaus darbą PSPC privalo dirbti šeštadieniais, nes neretai žmonės į šį skyrių kreipiasi, kai skubi pagalba iš tiesų nėra būtina ir pakaktų apsilankymo pas šeimos gydytoją.

Posėdžio pabaigoje apibendrinant visą dieną vykusias diskusijas, meras R. Janickas (**nuotr. pirmas kairėje**) kalbėjo dėl galimybės parengti Ukmergės rajono savivaldybės gyventojų sveikatos stiprinimo strateginį planą.

„AUKŠINĖS KRIVULĖS“ RITERIAI

apie savybes, stiprinančias savivaldą

BARBORA GAUDUTĖ

Spalio 23 d. trims Lietuvos savivaldai, jos plėtrai ir stiprinimui ypač nusipelnusiems asmenims tradiciškai įteikti „Aukšinės krivulės“ riterio apdovanojimai.

„Aukšinės krivulės“ riterio vardas pradėtas teikti nuo 2005 metų. Pirmieji šiuos vardus gavo tuometiniai Ministras Pirmininkas Algirdas Mykolas Brazauskas, Birštono meras Antanas Serafinas Zenkevičius ir Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas, Ignalinos rajono meras Bronis Ropė. Nuo tų metų „Aukšinės krivulės“ riterio vardai suteikti 32 savivaldos puoselėtojams.

Naujųjų riterių paprašėme paminėti tris svarbiausias jų asmenines savybes, padedančias vystyti ir stiprinti savivaldą.

IDĖJA, RYZTAS IR UŽSISPYRIMAS

Milda Petrauskienė

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininko pavaduotoja

1995–1997 m. – Utenos apskrities valdytoja. 1995 m. kovo mėn. ir 1997–2000 m. – Utenos rajono savivaldybės tarybos narė. Nuo 2004 m. – Seimo narė. Nuo 2008 m. lapkričio 18 d. iki 2010 m. rugsėjo 20 d. – Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkė, nuo 2010 m. rugsėjo 21 d. – šio komiteto pirmininko pavaduotoja.

„Esu iš tų žmonių, kurie mėgsta įsiklausyti ir diskutuoti. O kai diskusijų metu gimsta geros idėjos, reikia ryžto joms įgyvendinti. Aš turiu ir ryžto, ir užsispyrimo. O sekasi tuomet, kai žinai, ko nori, – sakė M. Petrauskienė. – Dirbant Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininko pavaduotoja, labai naudinga patirtis, įgyta būnant Utenos rajono savivaldybės tarybos nare, vadovaujant Utenos apskrįčiai. Taigi savivaldą gerai pažįstu ir iš praktinės pusės. Manau, labai negerai buvo padaryta, kad panaikinus apskritis visos funkcijos buvo perduotos centrui. Turėtų vykti atvirkštinis procesas. Reikia labiau pasitikėti savivaldybėmis. Jos, būdamos arčiausiai žmonių, geriau žino daugelį valdymo dalykų. Juo labiau dabar, kai savivaldybėms vadovauja tiesiogiai išrinkti merai, savivaldų savarankiškumas turi būti didinamas. Savivaldybėms reikia daugiau ekonominio, finansinio savarankiškumo. Manau, kad ta kryptimi ir eisime.“

„Aukšinės krivulės“ riterės teigimu, jau artimiausiu metu bus priimami sprendimai dėl seniūnijų statuso, darbo biržų funkcijų, kitų savivaldybėms rūpimų klausimų.

„Jaučiuosi kiek nustebinta ir pamaloninta, bet kartu suprantu, kad mano kuklaus darbo įvertinimas kartu yra ir viso Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto įvertinimas. Be komiteto ir Seimo narių pritarimo nieko nebūtų galima padaryti“, – atsiimdama garbingą apdovanojimą jaudulio neslėpė Seimo narė M. Petrauskienė.

Romo Gurklio nuotraukos

DUOTO ŽODŽIO LAIKYMASIS

Antanas Černeckis

Rietavo savivaldybės meras

1990–1995 m. – Plungės rajono tarybos deputatas. Nuo 2000 m. – Rietavo savivaldybės tarybos narys, Rietavo meras.

A. Černeckis, paprašytas išvardyti savivaldai svarbias asmenines savybes, kiek pasvarstęs ėmė rikiuoti: „Pirmiausia – žmogiškumas, buvimas su savo bendruomenės nariais, jausti gyvenimo pulsą, suvokti, kada žmogui sunku, kada reikia pagalbėti. Žmogiškumas ir sugebėjimas įsigilinti į reikalo esmę yra labai svarbi savybė. Manau, daug lemia ir paprastumas. Bet ypač svarbu – laikytis žodžio. Žodžio laikymasis yra svarbiau už bet kokį rašytinį susitarimą. Davei žodį – negali jo atsisakyti.“

O paprašytas prisiminti maloniausias darbo savivaldoje akimirkas, A. Černeckis pagyvėja: ką čia galvoti, juk džiaugsmingiausias akimirkos yra, kai gali padėti vaikui, paprastam kaimo žmogui, iš kurio išgirsti, kad pasikalbėjus problema nebeatrodo neišsprendžiama. „Socialinių problemų sprendimas yra vienas sunkiausių darbų, bet jei pavyksta bent dalį jų išspręsti, yra labai daug, – sako Rietavo meras, neslėpdamas, kad savivaldybės galimybės ne viską leidžia padaryti. – Reikia daugiau pasitikėti savivalda. Pasitikėjimas stiprina norą daugiau padaryti. Tikimės, kad su kiekviena diena to pasitikėjimo bus daugiau ir kad tų nuo savivaldybės nepriklausančių problemų bus mažiau. Daug kur esame suvaržyti įstatymais. Įstatymai turėtų būti paprastesni ir aiškiai suvokiami, kad nereikėtų jų aiškintis Konstituciniame ar Administraciniame teisme. Dabar įstatymus sunku suvokti ir gyventojams, ir savivaldybių darbuotojams. Kartais net ir ministerijoms.“

BANDYMAS TVIRTAI STOVĖTI ANT KOJŲ

Ričardas Malinauskas

Druskininkų savivaldybės meras

Nuo 2000 m. – Druskininkų savivaldybės tarybos narys, Druskininkų meras. Nuo 2003 m. – Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas.

„Manau, geriausiai į šį klausimą atsakytų žmonės, kurie mane pažįsta ir kurie su manimi dirba. Galbūt mano užsispyrimas, dažnai nelengvas charakteris, žodžio laikymasis ir bandymas tvirtai stovėti ant žemės, – paprašytas išvardyti asmenines savybes, kalbėjo R. Malinauskas. – Nepriklausomai nuo to, ar tai yra savivalda, ar nevyriausybinė organizacija, ar Seimas, ar Vyriausybė, visur yra sava darbo specifika. Manau, savivalda yra viena svarbiausių šios virtinės grandžių, nes mes esame arčiausiai žmonių. Ir kalbos, kad savivaldą reikia dar labiau priartinti prie žmonių, dažniau yra tik politikavimas negu realus poreikis. Mes esame savivaldybių tarybos nariai, išrinkti iš tų pačių savivaldybės gyventojų. Šiomet švenčiame Lietuvos savivaldybių asociacijos 20-metį. Per tą laiką savivaldai teko įveikti nelengvą kelią. Ir šiandien džiaugiuosi, kad asociacija visą tą laiką dirbo kryptingai. Vienas didžiausių mūsų visų laimėjimų yra tai, kad Savivaldybių asociacija tarnauja ne politinėms ambicijoms, ne partijų užgaidoms, o atstovauja savivaldai ir savivaldybėms. Niekada neišskyrėme kurios nors vienos savivaldybės, vienos partijos ar vieno konkretaus politiko. Ir „Aukšinių krivulių“ teikimo šventė yra kaip tik ta proga, kai mes galime padėkoti tiems žmonėms, kurie daugiausia prisidėjo, prisideda ir, tikiuosi, prisidės prie savivaldos, kad ji būtų stipresnė, kad būtų didesnis pasitikėjimas vieni kitais.“